

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

PSI

ПСИХОЛОГИЈА

ОГЛЕДНИ ИСПИТ

DRŽAVNA MATURA 2021./2022.

PSI.00.SR.R.K1.20

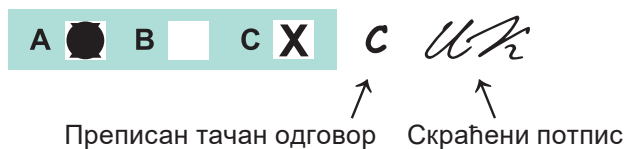

45340

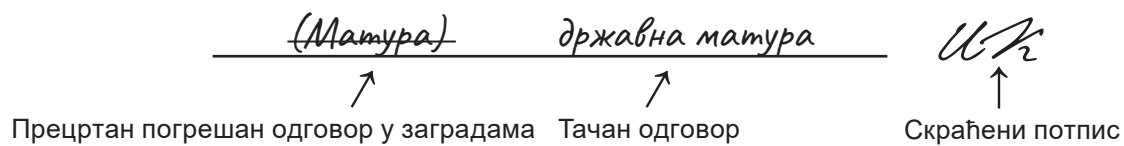
Начин означавања одговора на листу за одговоре:

Начин исправљања погрешака на листу за одговоре:

Начин исправљања погрешака у испитној књижици:

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не okreћите страницу и не решавајте задатке док то не одобри водитељ испитне просторије.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној кесици.

Испит траје **90** минута.

Испред сваке групе задатака је упутство за решавање. Пажљиво га прочитајте.

Можете писати по листу за концепт, али се његов садржај неће бодовати.

Пишите читко. Нечитки одговори ће се бодовати са нула (0) бодова.

На 2. страници ове испитне књижице приказан је начин означавања одговора и начини исправљања грешака. При исправљању грешака потребно је ставити скраћени потпис.

Забрањено је потписати се пуним именом и презименом.

Употребљавајте искључиво хемијску оловку која пише плавом или црном бојом.

Када решите задатке, проверите одговоре.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 20 страница, од тога 3 празне.

I. Задаци вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан. Тачне одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре. Тачан одговор доноси један бод.

1. У ком веку је психологија постала самостална наука?

- A. у 17.
- B. у 18.
- C. у 19.
- D. у 20.

(1 бод)

2. Шта од наведеног **није** предмет истраживања психологије?

- A. душа
- B. мисли
- C. осети
- D. снови

(1 бод)

3. Који је од наведених примера физички чинилац који утиче на психичке процесе и понашање?

- A. глад
- B. бука
- C. ниво хормона
- D. повишена телесна температура

(1 бод)

4. Коју од наведених хипотеза може истраживати социјална психологија?

- A. Самопоштовање расте са животном доби.
- B. Емоционално обојене речи се боље памте.
- C. Алкохол оштећује нервне ћелије у малом мозгу.
- D. Предрасуде се смањују контактом са објектом предрасуда.

(1 бод)

5. Како се назива начело перцептивног груписања илустровано на слици?

- A. начело близине
- B. начело сличности
- C. начело симетрије
- D. начело затварања

(1 бод)

6. Како се назива појава због које гледаоци представе имају утисак да се непокретни аутомобил креће, а заправо се помера велика позадинска кулиса?

- A. Фи феномен
- B. индуковано кретање
- C. линеарна перспектива
- D. аутокинетички феномен

(1 бод)

7. Који узрок заборављања ће наступити ако ученик након учења садржаја из Психологије заборави део садржаја из Географије који је претходно учио?

- A. позитиван трансфер
- B. мотивисано заборављање
- C. проактивна интерференција
- D. ретроактивна интерференција

(1 бод)

8. Који је од наведених садржаја похрањен у процедуралном памћењу?

- A. везање кравате
- B. школски распоред часова
- C. први дан у средњој школи
- D. бројеви мобилних телефона пријатеља

(1 бод)

Психологија

9. Који је редослед кретања информација у памћењу када се ученик на тесту присећа године Француске револуције из претходно научене лекције из Историје?

- A. сензорно – дуготрајно
- B. дуготрајно – сензорно
- C. дуготрајно – краткотрајно
- D. краткотрајно – дуготрајно

(1 бод)

10. Жена се довезла аутомобилом до аеродрома без проблема иако је до сада тамо увек ишла аутобусом. Којом врстом учења је жена научила пут до аеродрома?

- A. класичним условљавањем
- B. оперантним условљавањем
- C. скривеним учењем
- D. социјалним учењем

(1 бод)

11. Коју емоцију ће најлакше препознати припадници различитих култура на основу израза лица?

- A. изненађење
- B. љубомору
- C. срам
- D. завист

(1 бод)

12. Почео је падати снег и девојчица је то проценила као пожељан догађај. Коју компоненту у настанку емоционалне реакције описује тај пример?

- A. когнитивну интерпретацију
- B. емоционални доживљај
- C. изражајну реакцију
- D. телесну реакцију

(1 бод)

13. Који мотив је развијен код особе која улаже напор и тежи бити изврсна у свом послу те се воли такмичити сама са собом и другима?

- A. за дружењем
- B. за аутономијом
- C. за постигнућем
- D. за припадањем

(1 бод)

14. Који од наведених симптома припада когнитивним знаковима стреса?

- A. несаница
- B. агресивност
- C. раздражљивост
- D. заборављивост

(1 бод)

15. Којим обликом ношења са стресом се користи младић који након прекида везе разговара о томе са својим пријатељима?

- A. помереном агесијом
- B. избегавањем стресних догађаја
- C. уочавањем усмереним на емоције
- D. суочавањем усмереним на проблем

(1 бод)

16. Какву расподелу интелигенције у популацији показује Гаусова крива?

- A. подједнак број просечних и изнадпросечних
- B. подједнак број просечних и исподпросечних
- C. подједнак број исподпросечних и изнадпросечних
- D. подједнак број исподпросечних, просечних и изнадпросечних

(1 бод)

Психологија

17. Међу којим испитаницима је у истраживањима улоге наслеђа и околине у развоју интелигенције утврђена највећа сличност у интелигенцији?

- A. међу родитељима и децом
- B. међу једнојајчаним близанцима
- C. међу браћом и сестрама различите доби
- D. међу двојајчаним близанцима истог пола

(1 бод)

18. У ком развојном раздобљу флуидна интелигенција постиже највиши степен?

- A. у раном детињству
- B. у средњем детињству
- C. у адолесценцији
- D. у одраслом добу

(1 бод)

19. У ком развојном раздобљу се налази петогодишње дете које **не разуме** да количина течности остаје иста без обзира на облик чаше у којој се налази?

- A. у сензомоторном раздобљу
- B. у предоперационалном раздобљу
- C. у раздобљу конкретних операција
- D. у раздобљу формалних операција

(1 бод)

20. Које обележје когнитивног развоја према Пјажеу показује дојенче када погледа под креветић у потрази за лоптом која се откотрљала испод њега?

- A. анимизам
- B. конкретност
- C. логичко мишљење
- D. сталност објеката

(1 бод)

21. Ког психотерапијског усмерења је психолог који би депресију описао као резултат несвесних процеса у којима је љутња усмерена према унутра вероватно због репресије?

- A.** когнитивног
- B.** бихевиоралног
- C.** хуманистичког
- D.** психоаналитичког

(1 бод)

22. Који социјални утицај је Зимбардо желео испитати затворским експериментом на Стенфордском универзитету?

- A.** утицај циља на понашање
- B.** утицај улоге на понашање
- C.** утицај већине на понашање мањине
- D.** утицај мањине на понашање већине

(1 бод)

23. Која од наведених ситуација доводи до когнитивне дисонанце?

- A.** негативан став према ауторитету
- B.** неусклађеност понашања и става
- C.** негативан став према остатку друштва
- D.** неусклађеност става и друштвених норми

(1 бод)

24. Који од наведених описа се односи на дискриминацију?

- A.** Старији људи теже склапају пријатељства.
- B.** Богати људи су мање социјално осетљиви.
- C.** Адолесценти су склони ризичном понашању.
- D.** Жене су за исти посао лошије плаћене од мушкараца.

(1 бод)

Психологија

25. Како се назива појава да наставникова очекивања од ученика утичу на њихова постигнућа?

- A.** стереотип
- B.** предрасуда
- C.** когнитивна дисонанца
- D.** самоиспуњавајуће пророчанство

(1 бод)

26. Када ће према истраживањима из социјалне психологије унесрећеној особи најбрже бити пружена помоћ?

- A.** уз једног посматрача
- B.** уз два посматрача
- C.** уз три посматрача
- D.** уз четири посматрача

(1 бод)

27. Шта је Соломон Аш истраживао у свом експерименту у којем је од испитаника тражио да процењују дужине линија?

- A.** перцепцију
- B.** конформизам
- C.** ефекат посматрача
- D.** групну поларизацију

(1 бод)

II. Задаци кратког одговора

У следећим задацима одговорите кратким одговором (речју или једноставном реченицом).

Одговоре упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици.

Тачан одговор доноси један бод.

28. Психолог жели истражити проблем утиче ли едукација о емоцијама на начине решавања сукоба. Који је следећи корак у његовом истраживању?

(1 бод)

29. Који монокуларни знак перцепције дубине омогућава особи да мали грм на улазу у пећину доживи ближим од улаза?

(1 бод)

30. Како се назива појава због које свој капут перципирамо исте боје ноћу и дању иако су услови перципирања промењени?

(1 бод)

31. Који део аутономног нервног система изазива телесне промене и опскрбљава тело енергијом при јаким емоцијама?

(1 бод)

Психологија

- 32.** Особа која не може имати децу проводи много времена у друштву малог рођака. Који одбрамбени механизам је описан у том примеру?

(1 бод)

- 33.** Израчунајте квоцијент интелигенције осмогодишњег детета које решава исти број задатака као просечан дванаестогодишњак.

(1 бод)

- 34.** Којој врсти игара припадају дечје игре доктора с луткама?

(1 бод)

- 35.** Који стил родитељства имају родитељи који детету које касни кући због оправданог разлога не дозвољавају да објасни шта се догодило, већ га одмах казне?

(1 бод)

- 36.** Наведите пример деловања хало-ефекта.

(1 бод)

- 37.** Због које врсте социјалног утицаја водитељ у својој првој емисији уживо чини више грешака него на пробама?

(1 бод)

- 38.** Како се у социјалној психологији назива појава када ученици улажу мање труда у задатак који раде у групи него када раде самостално јер очекују да ће га неко други направити?

(1 бод)

- 39.** Како се у социјалној психологији назива понашање особе која редовно даје крв како би спасила нечији живот?

(1 бод)

III. Задаци продуженог одговора

У следећим задацима одговорите са неколико реченица, јасно и сажето, усмеравајући се на оно шта је битно за задатак.

Одговор упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици.

Тачан одговор доноси један, два или три бода.

40. Пажљиво прочитајте текст.

Током 2006. године Отли је учествовао у истраживању корелације између читања и резултата на тестовима емпатије и социјалних вештина. Прво се тестирала способност учесника истраживања да препознају ауторе дела, чиме се проверавало колико су – и каквих – књига прочитали. Затим су учесници подвргнути тесту који мери ниво емпатије те оном који мери способност тумачења менталних стања других особа тако шта се фотографије очију глумаца морају повезати с одговарајућом емоцијом. Очекивано, резултати су показали да су учесници с вишим нивоом познавања аутора дела постигли бољи резултат на тесту социјалних вештина.

Према: <https://studentski.hr>, 2016.

Каква је корелација утврђена у описаном истраживању? На примеру из текста објасните шта метода корелације омогућава и шта је њен недостатак.

(3 бода)

- 41.** Шеф је у канцеларији неколико пута викао на радника. Раднику је притом убрзано лупало срце. Сада му срце сваки пут почиње убрзано лупати када долази у ту канцеларију. Објасните или шематски прикажите, наводећи све потребне елементе, процес класичног условљавања описан у том примеру.

(3 бода)

- 42.** Именујте три врсте сукоба мотива и наведите одговарајући пример за сваки од тих сукоба.

(3 бода)

Психологија

43. Пажљиво погледајте следећу слику.

Извор: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:_03.jpg

Која техника процене личности је приказана на слици? Наведите једну предност и један недостатак такве методе процене личности.

(3 бода)

44. Дефинишите процес атрибуције и на примеру исте ситуације објасните разлике у атрибуисању понашања других и сопственог понашања.

(3 бода)

Празна страница

Празна страница

Празна страница